

Arrangørpolitisk plattform for Norske Kulturarrangører

Til behandling på landsmøtet 2025 (Drammen, 24.10.25). Sist vedtatt på landsmøtet 2024 (Bodø, 26.10.24).

Arrangørenes sentrale rolle i kulturfeltet

Norske Kulturarrangører (NKA) mener at arrangørene spiller en nøkkelrolle i utviklingen av kulturfeltet. Arrangørene videreformidler broparten av sine inntekter til artister, utøvere, rettighetshavere og leverandører av infrastruktur, i tillegg til å være arbeidsgivere, styrke frivilligheten og nå et bredt publikum. Etter flere år med store utfordringer og kriser som pandemi, dyrtid og en urolig verdenssituasjon, trenger publikum møteplasser som bygger på de gode fellesopplevelsene, og aktørene i feltet trenger at det blir fart i de kulturelle og kreative næringene igjen. Et sterkt og mangfoldig arrangørfelt er avgjørende for å opprettholde et rikt og godt tilbud av levende kunst og kultur i hele landet.

Kontinuerlig forbedring av arrangørenes rammebetingelser

Norske Kulturarrangører mener at fremtidens kulturpolitikk og næringspolitikk må sørge for rammebetingelser som bidrar til å skape og opprettholde bærekraftige festivaler og helårsarrangører i hele landet, innenfor alle kunst- og kulturuttrykk. Med et annet verdensbilde enn for bare få år siden, der kostnadene er høyere og reservene mindre enn før, er mangfoldet i kulturtilbudet truet. I tillegg opplever store deler av feltet fremdeles utfordringer med kompetanseunderskudd og rekruttering. Det er derfor prekært at eksisterende arrangørstøtteordninger styrkes, samtidig som det etableres virkemidler som kan bidra til omstilling og kompetanseutvikling i arrangørfeltet. Det må også jobbes for at de kreative næringene lettere får tilgang til det eksisterende virkemiddelapparatet for innovasjon og næringsutvikling, samt omstillingsmidler knyttet til det grønne skiftet.

Norske Kulturarrangører vil videre fremheve følgende prinsipper og temaer som viktige:

- **Sjangermangfold:** Norske Kulturarrangører mener sjangermangfold i større grad må legges til grunn for fordeling av offentlige tilskuddsordninger på arrangørfeltet.
- **Forutsigbarhet og medvirkning i prosesser:** Norske Kulturarrangører mener det er behov for større forutsigbarhet knyttet til tilskuddsordninger og andre virkemidler i arrangørfeltet. NKA skal være involvert i prosesser som vil medføre endrede rammebetingelser for kulturarrangører.
- **Forenkling:** Norske Kulturarrangører mener at offentlige myndigheters krav til arrangører må reduseres. Byråkratiske prosesser må forenkles og offentlige myndigheter bør i større grad sørge for «én dør inn».

- **Økt arrangørstøtte:** Norske Kulturarrangører mener at økt og mer forutsigbar arrangørstøtte er en forutsetning for et bærekraftig arrangørmiljø som skaper levende kunst- og kulturopplevelser året rundt og i hele landet. Det er også behov for tilskuddsordninger med lavere terskel i form av hyppigere søknadsfrister, mindre byråkrati og kortere saksbehandlingstid. ~~De varslede regionale kulturfondene kan være en løsning her, og NKA anbefaler at regionale kulturfond primært innrettes for samarbeidstiltak mellom profesjonelle og frivillige.~~ **NKA ser positivt på opprettelsen av de regionale kulturfondene og vil arbeide aktivt for å videreutvikle disse.**
- **Anstendig arbeidsliv:** Norske Kulturarrangører mener det er avgjørende for et bærekraftig arrangørfelt at det jobbes med å skape gode og forutsigbare arbeidsvilkår for alle. Bransjen må rigges for fremtiden og et ordnet arbeidsliv, samtidig som det må tas høyde for arrangørfeltets særtrekk knyttet til varierende bemanningsbehov.
- **Egenvakthold:** Norske Kulturarrangører mener at arrangørers kompetanse til å vurdere arrangementssikkerhet må anerkjennes og at ordningen med å få dispensasjon til å drive egenvakthold skal praktiseres likt over hele landet.
- **Politi- og beredskapskostnader:** Norske Kulturarrangører mener at arrangører ikke skal pålegges politikostnader, da dette er å anse som en samfunnsoppgave. Videre må det etterstrebtes likebehandling av arrangører over hele landet, også med tanke på politiets engasjement og tilstedeværelse.
- **Egnede lokaler og framføringsutstyr:** Norske Kulturarrangører mener at myndighetene bør legge vekt på forbedring av eksisterende kulturlokaler, og støtter forslaget om en Arenamilliard, framsatt i samarbeid med blant andre Virke, Kulturrom og NOKU. Kulturarrangementer bør finne sted i egnede lokaler som ivaretar HMS for arrangører, utøvere og publikum. Tilskuddsordninger for framføringsutstyr må opprettholdes og styrkes.
- **MVA:** Norske Kulturarrangører mener at det er behov for en opprydding i dagens MVA-regler. ~~NKA vil utrede dagens situasjon knyttet til MVA for hele arrangørfeltet før det kan tas stilling til kultur moms.~~ **og ber om at en utreder frivillig registrering for arrangører som ønsker innføring av kultur moms.**
- **TONO:** Norske Kulturarrangører mener at ~~det er et prekært behov for å endre på det er behov for å endre~~ dagens TONO-struktur, **og krever at det innledes reelle forhandlinger med NKA før endringer innføres. NKA mener den prosentvise økningen i TONO-avgiften i 2025 og 2026 er urimelig og mener at den foreslåtte utvidelsen av avgiftsgrunnlaget fra 2027 er uakseptabel. NKA mener videre at MVA på vederlag rammer arrangørene ulikt og urimelig. og at MVA på vederlag ikke kan innføres før det er foretatt en grundig konsekvensutredning i regi av skattemyndighetene. NKA krever mer åpenhet om TONOs avtaler og virksomhet, inkludert om hvordan midlene fordeles. Videre mener NKA at minstesatsene og grasrotavtalen for frivillige arrangører må ~~ytterligere reforhandles og forbedres.~~**
- **Klima og miljø:** Norske Kulturarrangører mener at kulturfeltet må redusere sitt klimaavtrykk og oppnå bærekraftig drift som reduserer presset på

naturressursene. NKA skal lede an i sektorens bærekraftarbeid, og vil fortsette å sette tematikken på dagsordenen, samt tilby kompetanse og legge til rette for erfaringsutveksling og videreformidling av beste praksis.

Økt mangfold

Norske Kulturarrangører mener at alle skal ha tilgang til gode kunst- og kulturopplevelser og mulighet til å delta i arrangørfeltet. NKA legger et bredt mangfoldsbegrep til grunn for sitt likestillingsarbeid, og er en pådriver for likestilling og mangfold knyttet til blant annet kjønn, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, seksuell orientering, etnisitet, kulturell tilhørighet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, alder og sosial bakgrunn. NKA skal jobbe aktivt for å bygge ned barrierer for deltakelse, og kravet om økt mangfold skal gjelde både på, bak og foran scenen.

Offentlige myndigheter må legge til rette for at unge under 18 år skal kunne delta på og drive kulturtilbud, blant annet ved å stille egnede lokaler til disposisjon og yte økonomisk støtte med lav terskel. På samme måte bør det legges bedre til rette for rusfrie kulturtilbud.

Frivillighet

Norske Kulturarrangører mener at de frivillige arrangørene er essensielle for utviklingen av et rikt kulturliv og at tiltak for å forbedre deres rammebetingelser skal prioriteres. Dette inkluderer å lette på kravene offentlige myndigheter stiller overfor frivillige arrangører. Det er videre viktig at frivillig aktivitet, for eksempel i kraft av festivalfrivillighet, anerkjennes på lik linje med medlemskap i frivillige organisasjoner.

NKA støtter Frivillighet Norge i kravet om full og regelstyrt momskompensasjon.